

Чи мають право працівники ДФС здійснювати документальні (планові або позапланові; виїзні) чи фактичні перевірки суб'єкта господарювання в неробочий час або вихідні, святкові дні?

ЗІР, категорія 136.03

Відповідно до п. 81.1 ст. 81 Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI зі змінами та доповненнями (далі – ПКУ) посадові особи контролюючого органу мають право приступити до проведення документальної виїзної перевірки, фактичної перевірки за наявності підстав для їх проведення, визначених ПКУ, та за умови пред'явлення або надіслання у випадках, визначених ПКУ, зокрема направлення на проведення такої перевірки, в якому зазначаються дата видачі, найменування контролюючого органу, реквізити наказу про проведення відповідної перевірки, найменування та реквізити суб'єкта (прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи - платника податку, який перевіряється) або об'єкта, перевірка якого проводиться, мета, вид (документальна планова/позапланова або фактична), підстави, дата початку та тривалість перевірки, посада та прізвище посадової (службової) особи, яка проводитиме перевірку. Направлення на перевірку у такому випадку є дійсним за наявності підпису керівника (його заступника або уповноваженої особи) контролюючого органу, що скріплений печаткою контролюючого органу.

Строки (тривалість) проведення перевірок встановлені ст. 82 ПКУ, обчислюються у робочих днях та залежать від типу перевірки та категорії платника податків.

Відповідно до частини другої ст. 56 Закону України від 10 грудня 2015 року № 889-VIII «Про державну службу» зі змінами та доповненнями для державних службовців встановлено п'ятиденний робочий тиждень з двома вихідними днями.

Законодавством України не надано чіткого визначення понять «робочий день» і «робочий час». Разом з цим, відповідно до роз'яснення Міністерства праці та соціальної політики України, наданого листом від 22.06.2007 № 199/13/116-07, робочий час – це час, протягом якого працівник повинен виконувати обов'язки за трудовим договором. Режим роботи, тривалість робочого часу і часу відпочинку встановлюються роботодавцем самостійно у правилах внутрішнього трудового розпорядку або у колективному договорі з дотриманням норм і гарантій, встановлених чинним законодавством, Генеральною та Галузевою угодами.

При цьому відповідно до ст. 52 Кодексу законів про працю України від 10 грудня 1971 року № 322-VIII із змінами та доповненнями (далі – КЗпП) для працівників встановлюється п'ятиденний робочий тиждень з двома вихідними днями.

Частиною першою ст. 50 КЗпП визначено, що нормальна тривалість робочого часу працівників не може перевищувати 40 годин на тиждень.

Водночас, у КЗпП передбачено можливість затвердження на підприємствах, установах та організаціях іншого режиму роботи (наприклад, дво- чи триденні робочі тижні).

Крім того, частиною другою ст. 50 КЗпП визначено, що підприємства і організації при укладанні колективного договору можуть встановлювати меншу норму тривалості робочого часу, ніж передбачено у частині першій цієї статті.

Відповідно до ст. 57 КЗпП час початку і закінчення щоденної роботи (зміни) передбачається правилами внутрішнього трудового розпорядку і графіками змінності у відповідності з законодавством.

Згідно з п. 21.1 ст. 21 ПКУ посадові та службові особи контролюючих органів зобов'язані, зокрема дотримуватися Конституції України та діяти виключно у відповідності з ПКУ та іншими законами України, іншими нормативними актами, забезпечувати сумлінне виконання покладених на контролюючі органи функцій та не допускати порушень прав та охоронюваних законом інтересів громадян, підприємств, установ, організацій.

При цьому слід зазначити, що у разі виконання платником податків законних вимог посадових осіб контролюючих органів, не перешкоджання їх законній діяльності та надання у повному обсязі документів, пов'язаних з предметом перевірки, а також виконання інших обов'язків, передбачених ст. 16 ПКУ, відсутність можливості забезпечення присутності посадових осіб контролюючих органів за місцезнаходженням платника податків з огляду на графік роботи підприємства, відмінний від загальноприйнятого, відповідно до ст. 81 ПКУ не може бути підставою для складання відповідних актів про недопущення посадових осіб контролюючих органів до проведення перевірки.

Отже, працівники ДФС мають право здійснювати документальні (планові або позапланові; виїзні) чи фактичні перевірки протягом терміну, який визначений у направленні на перевірку з урахуванням правил внутрішнього трудового розпорядку платника податків.